

Dosarul nr. 3ra-478/2023
2-21041367-01-3ra-26042023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (L. Holevițaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru.)

Î N C H E I E R E

06 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului comunei Grătiești, persoană terță Cabinetul avocatului „Bîrca Oleg” cu privire la anularea deciziei,

împotriva deciziei din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și s-a menținut hotărârea din 09 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 18 martie 2021 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului comunei Grătiești, prin care a solicitat anularea pct. 2 al deciziei nr. 7/4 din 28 decembrie 2020 „Cu privire la încheierea contractului de asistență juridică a Consiliului comunal Grătiești”. (f.d.2-4)

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, Consiliul comunei Grătiești la 28 decembrie 2020 a adoptat decizia nr. 7/4 „Cu privire la încheierea contractului de asistență juridică a Consiliului comunal Grătiești”.

Oficiul Teritorial Chișinău a efectuat controlul sub aspectul legal a deciziei menționate și consideră că aceasta a fost adoptată cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare.

În conformitate cu art. 68 din Legea nr. 436-XVI din 28.12.2006, prin notificarea nr. 1304/OT4-177 din 22 ianuarie 2021, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a solicitat Consiliului comunei Grătiești abrogarea deciziei menționate, ca fiind adoptată contrar legislației.

Ca rezultat, în cazul tăcerii autorității locale emitente, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a înaintat prezenta acțiune.

Reclamantul a menționat că, ca urmare a exercitării controlului asupra actului indicat, s-a constatat că potrivit pct. 2 al deciziei nr. 7/4 din 28 decembrie 2020 s-a pus în sarcina secretarului Consiliului comunal Grătești dl Zaincivovschi Anatolie să semneze în numele consiliului contractul de prestare a serviciilor de asistență și consultare juridică.

Potrivit lit. a, a²) alin. (1) art. 29 al Legii 436/2006, privind administrația publică locală, pornind de la domeniile de activitate ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi, stabilite la art. 4 alin. (1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuții de bază: a) asigură executarea deciziilor consiliului local; a²) încheie, în baza deciziei consiliului local și în condițiile legii, acorduri de cooperare cu alte autorități ale administrației publice locale, precum și contracte de achiziție, în vederea desfășurării activității de audit intern.

Prin prisma art. 39 al Legii 436/2006, în atribuțiile secretarului nu se regăsește obligația de a semna contracte sau alte acte juridice în numele consiliului local cu excepția contrasemnării deciziilor consiliilor locale.

Iar potrivit alin. (3) art. 34 al Legii precitate mai sus, în caz de absență temporară, primarul poate delega, sub proprie răspundere, exercitarea atribuțiilor sale viceprimarului sau, după caz, secretarului consiliului pe întreaga durată a absenței sale.

Articolul 10 alin. (2) al Legii 436/2006, clar reglementează că competențele autorităților publice locale sînt delimitate în condițiile prezentei legi între competențele autorităților publice deliberative și executive de nivelurile întâi și al doilea.

De asemenea au fost ignorate prevederile art. 14 alin. (4) al Legii privind administrația publică locală, care statuează că Consiliul local nu poate adopta decizii care implică anumite cheltuieli fără indicarea sursei de acoperire a costului realizării deciziilor respective.

Astfel, Legea nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, statuează că actele normative ale autorităților administrației publice locale se emit pentru realizarea atribuțiilor funcționale și în limitele competențelor stabilite de Constituție, de Carta Europeană a Autonomiei Locale și de alte acte normative, fiind aplicate doar în raza teritoriului administrat de către acestea.

Totodată, a menționat că potrivit art.56 al Codului administrativ, orice act sau contract prin care autoritatea publică renunță la competența atribuită prin lege sau la exercitarea ei este nul. Aceste dispoziții nu aduc atingere posibilității de delegare a competenței în conformitate cu prevederile art. 59.

Concluzionând, consideră că actul administrativ este ilegal, deoarece a fost adoptat cu încălcarea prevederilor legale. Examinând totalitatea circumstanțelor de fapt și de drept expuse în cerere a concluzionat că normele enumerate nu admit abateri și prevăd conduita de urmat, iar încălcarea acestor norme duce la nulitatea actului.

Prin încheierea protocolară din 26 ianuarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a atras în proces în calitate de persoană terță CA „Bîrca Oleg” (f.d. 50).

Prin hotărârea din 09 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani acțiunea depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului comunei Grătești, persoană terță Cabinetul avocatului „Bîrca Oleg” privind anularea pct. 2 al deciziei Consiliului comunei Grătești nr. 7/4 din 28

decembrie 2020 „Cu privire la încheierea contractului de asistență juridică a Consiliului comunal Grătiești” s-a respins ca fiind neîntemeiată (f.d.53, 57-66).

La data de 02 martie 2022, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus apel nemotivat, ulterior la 10 iunie 2022 apel motivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani din 09 februarie 2022, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f.d.55-56,73-75).

Prin decizia din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel înaintată de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și s-a menținut hotărârea din 09 februarie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 90, 91-101).

La 28 februarie 2023, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 103-104, iar la 12 mai 2023 a depus recurs motivat (f.d. 109-111), solicitând casarea integrală a deciziei recurată și a hotărârii din 09 februarie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea acțiunii înaintate de către Oficiul teritorial Chișinău privind abrogarea deciziei com. Grătiești nr. 7/4 din 28 decembrie 2020 „Cu privire la încheierea contractului de asistență juridică”.

În motivarea recursului, a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece a fost interpretată în mod eronat legea, fapt care în conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. a), b) din Codul de procedură civilă constituie temei de declarare a recursului.

Totodată, la examinarea cauzei, de către instanța de apel nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii în fond, nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță ca fiind stabilite. Mai mult instanța de apel la adoptarea deciziei contestate nu a făcut trimitere la cadrul legal existent.

La data de 24 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia recursului depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La data de 23 iunie 2023, Consiliul comunal Grătiești a depus referință, prin care a solicitat respingerea recursului cu menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel și a hotărârii din 09 februarie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 121-126).

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la

data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Prin prisma art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curților de apel.

Conform art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs depuse de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat în raport cu actele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acesteia, din următoarele motive.

Din actele cauzei rezultă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 25 ianuarie 2023 (f.d. 90). Dispozitivul deciziei nominalizate a fost notificat Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, prin intermediul poștei electronice, la data de 26 ianuarie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică a Curții de Apel Chișinău, anexat la actele cauzei (f.d. 102).

La data de 28 februarie 2023 (f.d. 106), prin intermediul poștei terestre, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 103-104).

Decizia motivată din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost notificată Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, prin intermediul poștei electronice, la data de 18 aprilie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică a Curții de Apel Chișinău, anexat la actele cauzei (f.d. 107).

La data de 12 mai 2023 (f.d. 108), prin intermediul poștei terestre, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus recurs împreună cu motivarea recursului împotriva deciziei din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 109-111).

În conformitate cu art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Raportat la cele expuse supra, este cert că legiuitorul a prevăzut depunerea recursului separat de motivarea acestuia, respectiv, termenul de declarare și cel de prezentare a motivării recursului curg din momente diferite *dies a quo*, și anume: în temeiul art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, de la notificarea dispozitivului deciziei instanței de apel, sub sancțiunea art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ – recursul se declară inadmisibil, în special, când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Notificarea se dispune de instanța de judecată, prin alegerea unei modalități stabilite de art. 96 alin. (1) și art. 97 alin. (3) din Codul administrativ, prin urmare, termenul de depunere a recursului începe să curgă imediat din ziua următoare a aducerii la cunoștință a dispozitivului deciziei Curții de Apel Chișinău.

Respectiv, notificarea dispozitivului deciziei instanței de apel participanților la proces, are drept scop comunicarea adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere

al costurilor textului cuprins în actul de procedură. Iar, întru confirmarea aducerii la cunoștință a actului de procedură participanților la proces, este necesar a fi anexată dovada recepționării acestuia la materialele cauzei.

În sensul art. 246 din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când: decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs; recursul este depus în mod repetat; recursul este depus de o persoană neîmputernicită; recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1); motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2); cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art. 244 alin. (2), art. 233 alin. (1) și (2) și art. 234 alin. (2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.

Astfel, în privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează la art. 96 alin. (1), că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Conform art. 97 alin. (1) și (3) lit. d) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Din coroborarea prevederilor legale pre citate cu circumstanțele factice constatate, completul constată că începutul curgerii termenului de depunere a recursului de către Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării dispozitivului deciziei din 25 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, adică ziua de 27 ianuarie 2023, or dispozitivul deciziei a fost notificat Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, prin intermediul poștei electronice, la data de 26 ianuarie 2023, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la actele cauzei (f.d. 102). Iar termenul limită de depunere a recursului este data de 25 februarie 2023, zi de sâmbătă, însă având în vedere regula calculării termenelor de procedură stabilit la art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, ultima zi de depunere a recursului a fost data de 27 februarie 2023, zi de luni.

Însă, distinct acestor circumstanțe, recurentul, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, a expediat recursul în adresa instanței de apel, la data de 28 februarie 2023, conform ștampilei de pe plicul poștal (f.d. 106), în afara termenului legal prevăzut de art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, ceea ce în rezultat condiționează declararea recursului ca inadmisibil, Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv ar duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Completul de judecată notează că, conform art. 61 alin. (1)-(2) din Codul de procedură civilă, aplicabil prin prisma art. 195 din Codul administrativ, participanții la proces sânt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se

urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare. În caz de folosire cu rea-credință a drepturilor procedurale, instanța de judecată, la cererea părții interesate, obligă partea vinovată să repara prejudiciul cauzat.

În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție opinează că declararea recursului depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat ca fiind inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice. Or, certitudinea legală impusă regulilor de procedură administrativă, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurenților, cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor din Codul administrativ în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale, din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

În circumstanțele menționate, Completul ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

În conformitate cu art. 230, art. 245 alin. (1) și art. 246 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc